VRIJDAG

1 NOVEMBER

N°. 88.

1833.

SURINAAMSCHE COURANT.

NIEUWSTIJDINGEN.

EXTRACTEN uit de NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANTEN, van 2 en 3 September.

De *Allg. Zeitung* deelt het volgende mede uit WEENEN, dd. 21 Augustus:

De Koerierwissel is zeer levendig en er schijnen gewigtige onderhandelingen op het getouw te zijn.

De Zwitsersche aangelegenheden verontrusten zeer; men weet niet waarheen de warrelingen van dat land leiden kunnen. Men belooft zich veel goeds van de te Frankfort gevestigde Commissie van onderzoek en men hoopt door haar ingelicht te worden nopens de wezenlijke aanstookers der onlusten te Frankfort, en tevens de bron te ontdekken, waaruit het groote getal der rustverstoorders de niet onbeduidende onkosten hunner ondernemingen bestrijdt. In Italie moet men reeds achter eenige der middelen gekomen zijn, welke den revolutionnairen, inzonderheid aan het jonge Italie (*Giovanne Italie*) te dienste staan. Dit zoude eene gewigtige ontdekking zijn, welke de partij der beweging gevoelig treffen en haar eene levenszenuw afsnijden zoude. Alle regeringen zonder onderscheid mogen zich gelukwenschen, eindelijk tot het brandpunt des kwaads doorgedrongen te zijn, want alle willen en mogen geene gezelschappen dulden, die elken maatschappelijken band trachten te ondermijnen. Men zal te Parijs even als te Madrid de noodzakelijkheid inzien om de bemoeijingen der wetverstoorders met klem tegen te werken.

— De *Leipziger Zeitung* berigt uit TÖPLITZ, dd. 20 Augustus: Men schijnt bijna algemeen te gelooven, dat bij de zamenkomst der Monarchen niet zoo zeer over de hooge Europesche politiek, als wel over de Duitsche aangelegenheden, en inzonderheid over de dagelijks meer verwikkeld wordende gesteldheid van Zwitserland gehandeld is. De Duitsche Vorsten kunnen hier geene onverschillige aanschouwers blijven. Al wat op dit Congres wegens de Duitsche administrative en handelsbelangen behandeld en besloten is, zal men wel over Frankfort vernemen, terwijl hetgeen de Zwitsersche aangelegenheden betreft, uit de nota's der gezanten aan het voorzittend Kanton te Zurich blijken zal. De staat der geldmiddelen noopt de oorlog en de bajonetten zullen weten te gehoorzamen.

De Kroonprins van Pruissen is geheel onverwacht, voor vier dagen, door eenen enkelen Adjudant verzeld, van Berlijn alhier aangekomen. Hij heeft hierdoor zijnen Koninklijken Vader aangenaam verrast, daar hij plotseling in de zaal van het Park, waar Z. M. zich na den Schouwburg bevond, binnentrad en door den verrasten Koning op de teederste wijze voor alle tegenwoordigen omarmd werd. Z. K. H. is eergisteren ook naar Praag vertrokken, om de manoeuvres en andere feestelijkheden, indien dezelve mogten plaats hebben, bij te wonen; hij zal echter te spoediger terugkomen, daar het vertrek des Konings over Dresden naar Berlijn op den 24sten stellig bepaald is.

— De *Frankfürter O. P. A. Zeitung* behelst het volgende artikel uit het NOORDELIJKE DUITSCHLAND dd. 22 Augustus: Het onderzoek, waartoe de revolutionnaire verbinding van den Hertog Karel van Brunswyk aanleiding gaf, heeft, zegt men, tot eenen uitslag geleid, zoo als men dien wel het minst verwachtte. Men wist dat deze in eenen tuin van Neuilly met de Duitsche patriotten den verjaringsdag van het Hambacher feest plegtiglijk gevierd heeft, (!) en was onderrigt van den bijstand, dien hij aan Duitsche drukpers-vereenigingen en heethoofden, aan de Poolsche kommittés in Frankrijk, aan de Italiaansche vlugtelingen te Marseille en Geneve verleende: maar nu eerst is men tot de ontdekking geraakt dat de Hertog, niettegenstaande de gemaakte ondervinding, nog steeds aan wapening en uitrusting blijft denken. Metterdaad zijn van onderscheidene kanten zekere berigten ontvangen dat de Hertog Karel tegen het einde dezer maand, onder eenen vreemden naam, voornemens is door Belgie naar Hamburg te reizen en aldaar zoo lang verborgen te blijven, tot dat de in Engeland aangekochte wapenen zullen aangekomen en een opstand in het Bremensche georganiseerd zal zijn, aan het hoofd waarvan zich dan de Hertog stellen zal.

— Het *Frankforter Journal* meldt uit het NOORDELIJKE ZWITSERLAND, dd. 22 Aug.:

De Katholijke Geestelijkheid maakt zich ten behoeve der reactie aan menige wanordelijkheid schuldig; inzonderheid is zulks in het kanton Lucerne geschied. Ten gevolge hiervan heeft de Bisschop eenen merkwaardigen rondgaanden brief aan de Geestelijkheid van Lucerne gerigt waarin wij het volgende lezen:

« Hoogwaardige Heeren Dekenen! Weleerwaarde Heeren Kapitularissen! Op den 25sten Junij vermaande ik de geestelijkheid van Lucerne zich vooral op geenerlei wijze in het aannemen of verwerpen der Bonds-akte te mengen, maar naar het voorbeeld der heilige Apostelen van Jezus Christus, aan de hooge betrekking van het Priesterschap getrouw te blijven en zich niet af te geven met het bepalen van tijdelijke en plaatselijke vormen van eenen wereldlijken staat. Ik zal hier niet bepalen in welke mate een ieder uwer, hoogwaardige broeders, tot nu toe blijken zijner kerkelijke gehoorzaamheid gegeven heeft. Eene zoodanige gehoorzaamheid, als de schoonste diamant in de kroon der Christendoms, draagt hare beloonende zaligheid met zich en behoeft geenen uiterlijken lof. Ik betuig dan ook hiermede mijne tevredenheid wegens het gedrag van zoodanige Priesters, welke zich tot geene staatkundige partij gevoegd, maar zich de ware dienaren van J. C. getoond hebben. Zij, die zich in geene wereldlijke aangelegenheden mengen en slechts alle hunne krachten daartoe aanwenden om het Evangelie van den grooten Vorst des vredes te handhaven en uit te breiden, zij alleen zijn de strijders, die aan J. C. welgevallig zijn. Hoe woeliger de tijden zijn, die wij beleven, des te zwaarder valt het den Priester met kracht den aandrang der leeken tegen te gaan, en des te gemakkelijker is het regts of links in de warrelingen des tijds te verzinken. Deswegens herhaal ik u mijne vermaning: *werpt u niet in het gebied der politiek van den dag.* Al hetgeen gij van den wereldlijken staat te weten hebt, bestaat in de korte maar zinrijke woorden van den grooten Volksleeraar: » Er is geene overheid dan alleen van God; zij, die bestaat, is door God geordend; hij die de overheid weerstand biedt, streeft tegen God," aan de schuldigen gehoorzaamheid door onderwijs en voorbeeld in te prenten, zij uwe bemoeijing, en gij zult vuriglijk voor regering en volk uwe gebeden uitstorten, op dat het onchristelijke wantrouwen, de vergiftige plant onzer dagen, verdwijne; opdat de booze argwaan en de misdadige laster ophoude; opdat de Goddelijke genade voortaan door geenen opschietenden wortel der bitterheid tegengehouden worde, opdat eendragt en algemeene liefde wederom heerschen mogen, en wij alzoo in vroomheid en eerbaarheid een vreedzaam en rustig leven mogen leiden. Dit is goed en welgevallig voor God, onzen Heiland!!

Uit FRANKFORT, 25 Augustus, meldt men: Voor zoo veel men verneemt, is er nog geene waarschijnlijkheid dat de alhier in bezetting liggende bondstroepen ons spoedig verlaten zullen; de te dien opzigte getroffen maatregelen valt uit veeleer op te maken dat zij den winter over bij ons zullen blijven. Ook van het afwisselen der alhier garnizoen houdende Oostenrijkers hoort men niets stelligs, afschoon sints eenige dagen er veel van gesproken wordt, dat zij door Pruissische troepen zullen worden afgelost. Meer grond kon intusschen wel het gerucht hebben, dat vooreerst in Frankfort, als de zetel van den Bondsdag, een Bonds-garnizoen zal blijven liggen, en dat deswegens beraadslagingen op het getouw zijn.

Het regterlijk onderzoek wegens de gebeurtenissen van 3 April wordt onafgebroken met grooten ijver voortgezet, en indien men ook in het algemeen hoort, dat verscheiden der gedetineerden hoogst gewigtige bekentenissen hebben afgelegd, zoo lekt er toch officieel niet het minste van de instruktien uit.

Volgens alle hier inkomende berigten is er wel geene mogelijkheid van twijfel, dat vele Duitsche groote Staten eerlang tot het Pruissische-Hessisch tolverbond zullen toetreden, en het is niet te miskennen dat deze berigten op velen onzer inwoners eenen indruk van leedwezen maken.

Ook schijnen twee nadeelige omstandigheden onze Mis met ongunstigen invloed te bedreigen; de verminderde hoop op eenen *goeden* wijnoogst en de gebeurtenissen in Zwitserland. Intusschen meent men toch dat de wollen-waren tot voordeelige prijzen een goed vertier zullen vinden.

Uit Zwitserland verneemt men, dat Basel gezind is, zich van Zwitserland af te scheiden, en het voorstel uit te brengen om, als Vrijstad, een gedeelte van het Duitsch Verbond uit te maken.

Extrakten uit de FRANSCHE Dagbladen van 30 Augustus.

Er zijn gisteren geene tijdingen uit Spanje aangekomen, van verscher dagteekening dan die welke wij reeds gegeven hebben. Wat wij van den staat van 's Konings gezondheid hebben gezegd, wordt door vele Fransche dagbladen in de volgende bewoordingen bevestigd:

Onze Correspondent te Madrid meldt ons van den 19den Augustus van daar, dat sedert twee dagen de gezondheid des Konings van meer ontrustenden aard is geworden. De receptien ten Hove zijn geschorst. De Koning is bedlegerig. Eenige vrienden van den Heer Castello, Geneesheer van Ferdinand, beweren dat die Vorst zeer opgezet van ligchaam is en de maand October niet zal overleven. Men herinnert zich dat hij in het verleden jaar nagenoeg ter zelfder tijd insgelijks aan eene zware ziekte lijdende was.

— Zwitserland ontvalt geheel en al aan het Heilig verbond, en het diplomatiek ligchaam is deswegens zeer ontrust. Baselstad verzet zich niet langer en de Zwitsersche Landdag schudt gansch elijk alle oude vooroordeelen af. Zoo men wil, zouden de drie Russische, Pruissische en Oostenrijksche Gezanten terug geroepen en hunne handelwijze afgekeurd zijn. Er zullen andere, beter voor de betrekking voegende, personaadjen afgevaardigd worden, omdat de Mogendheden al het gewigtige beseffen, hetwelk voor dezelven er in gelegen is, om eenen grooten invloed in Zwitserland te bewaren. Tegenwoordig heeft alleen Frankrijk op dat land invloed.

— De aangelegenheden van Europa zijn allerwege in schorsing. De conferencien van Töplitz zijn nauwelijks geëindigd of reeds wordt een kongres te Troppen aangekondigd, werwaarts de Keizer van Rusland zich begeven zal. De Conferencie van Londen gaat andermaal uit-een, en vertraagt hare zittingen voor onbepaalden tijd. De oude Meintzer kommissie gaat eenen langzamen tred, en de Duitsche Bondsvergadering wacht het resultaat des onderzoeks af, om over den staat van Duitschland uitspraak te doen. De Keizer van Rusland wacht tot hij bepaaldelijk de betrekkingen van zijn Oostersch protectoraat geregeld hebbe, om al de kracht zijner politiek naar het Westen te rigten. De Zwitsersche Landdag van Zurich, verlegen met zijn eigen triomf over het verzet der te Sarnen vereenigde Gedeputeerden, aarzelt

om zich op den weg der propaganda vooruit te begeven, vreezende niet meer tegen onvereenigde Kantons, maar tegen eene gewapende tusschenkomst te doen te zullen hebben. De laatste stuiptrekkingen van beroering verdwijnen in Piemont, de laatste bedreigingen der Italiaansche propaganda blijven zonder uitwerking; de Fransche expeditie voor Morea laat Griekenland, onder eenen onmondigen Koning, aan de vreesselijkste anarchie ten prooi; de tijd der groote beroeringen schijnt voorbij, en toch herstelt zich nergens de orde. De Fransche knoeijerij spreidt zich over gansch Europa uit en overloopt hetzelve aan alle zijden. Het Europeesch gebouw, gescheurd en afgebrokkeld, schijnt van zelf in te storten, sedert die sluitgewelfsteen, welke men Fransche monarchie noemt, eene verkiesbare monarchie is geworden. Een gebouw van granietsteen is door eene gepleisterde plankenloots vervangen, die van zelf zal instorten, hoe men ook poge haar te stuiten en te schragen.

In het Marseillaansche dagblad *le Peuple souverain* leest men den volgenden brief van Spoleta dd. 15 Aug.: Het gerucht loopt hier dat in de Abruzzen een oproer is uitgebarsten. Terar en Aquila zijn, zegt men, in de magt der insurgenten. De ware aard dezer beweging is niet regt bekend, maar een aantal lieden beweeren dat de Italiaansche vlag (wit, rood en groen) haar tot banier verstrekt. Ook zegt men, dat eene bende van ongeveer 60 man, van top tot teen gewapend, onder de bevelen van een onbekend opperhoofd, alleenlijk tot onderscheidingsteeken de driekleur-kokarde en eenen cypressentak op den hoed dragende, aan de frontieren in het dal van Vilina, omstreeks Ruck, zich heeft vertoond.

De Pausselijke gezagvoerders doen al wat in hun vermogen is, om de verdere verspreiding dier geruchten te keer te gaan. Zoo men verneemt, is zeker jongman in hechtenis genomen, als gezegd hebbende, dat hij de voorschr. bende heeft ontmoet. Met de volgende post hoop ik u stelliger tijdingen te kunnen mededeelen.

— Onderscheidene dagbladen verzekeren als stellig dat het Ministerie van Buitenlandsche Zaken stellige bevelen gegeven heeft, om het Gouvernement van Donna Maria da Gloria officiëel te erkennen, en dat een *diplomatiek* agent onmiddelijk naar Lissabon vertrekken zal.

— De per koerier te Parijs aangekomen *Chronica Constitucional* van Lissabon, berigt dat de Hertog van Braganza, regent in naam der Koningin, den 15den Aug. Lord Russell in hoedanigheid van geaccrediteerd Minister van Zijne Britsche Majesteit ontvangen heeft, behoorlijk gemagtigd om de regering van H. M. Donna Maria II te erkennen, en voorzien van volmagten om het Engelsche Gouvernement bij Hare zeer getrouwe Majesteit te erkennen tot op de benoeming van eenen gezant; bij deze gelegenheid heeft Z. E. de eer gehad den Admiraal Parker en overige Officieren der Koninklijke marine aan Z. M. voor te stellen.

— Met groote verontwaardiging leest men in brieven van de Russische grenzen, dat een tweede aanslag op het leven van den Keizer is gesmeed. Kort voor de uitvoering is dezelve gelukkigerwijze ontdekt geworden.

Extrakten uit de BELGISCHE Dagbladen van 1 September.

Emancipation: Vrijdag ll. hebben de discussien over het budget een zonderling incident opgeleverd. De Abt de Pradt, oud Aarts-Bisschop van Mechelen, is een gepensioneerde van den Koning der Nederlanden geweest. Hij vraagt nu van ons Gouvernement de voortdurende betaling van dit pensioen. Men heeft eenige extrakten uit de Correspondentie van den Aarts-Bisschop voorgelezen; indien het woord bisdom er niet in uitgedrukt stond, zoude men wanen kunnen, dat de brieven geschreven waren door eenen fabrikant die de betaling van eenen verkoop vraagt; hij haalt alle de bepalingen van het burgerlijke wetboek in tot ondersteuning van den koop en verkoop.

Het stelsel, dat de Abt de Pradt in allen ernst toepassen wil op het bezit van Bisschoppelijke bedieningen, heeft algemeene verwondering gebaard en zal vermoedelijk weinige aanhangers in de Kamer bekomen. Het Fransche gezantschap treedt op ten behoeve van den gewezen Aarts-Bisschop en met niet minder bewondering heeft men gezien dat de Heer Latour Maubourg voor dit geval de toepassing van het traktaat der 24 artikelen vorderde, dat Belgie tot de betaling der pensioenen ten behoeve der regthebbende, welke op *Belgisch grondgebied* geboren zijn, verpligt. Bij gevolg verkeert de Abt de Pradt niet in dit geval.

De Ministers hebben zich vereenigd met het amendement van den Heer Legrelle, welke van de som der geestelijke pensioenen het bedrag van 12,500 fr. afgetrokken heeft, welke bestemd was om de vorderingen van den Heer de Pradt te gemoet te komen. Het vraagpunt zal nader behandelt worden; men zal dan eerst moeten toezien of de Abt de Pradt wel immer behoorlijk Aarts-Bisschop van Mechelen is geweest; hoewel hij zulks bevestigt, hebben wij alle reden om daaraan te twijfelen; en vervolgens of de afstand van een bisdom geldig kan zijn, een afstand, die zoo zeer naar Simonie gelijkt, dat dezelve op eenen anderen tijd zekerlijk als zoodanig behandeld en gestraft zoude zijn geworden.

Messager de Gand: Voor den Belgischen opstand begrootte men het fortuin van den heer de Brouckere, van zijne vrouws zijde (want de man zelf had *nihil*) op zeven- a acht duizend guldens jaarlijks inkomen. — In het jaar 1832 belegde hij ongeveer een millioen franken op hijpotheek en kocht nog bovendien voor een millioen franken aan landerijen. Nu zegt men, immers de Belgische papieren geven het als zeker op, heeft hij op de vier millioen, welke de stad Brussel wil opnemen, voor zijne eigen rekening, voor drie millioen franken willen inschrijven.

Sylvanus van de Weyer accordeerde op den 18den Augustus 1830 met zijne crediteuren, om eene vervallene acceptatie van *f* 150 in betalingen van *f* 50 's maands af te doen. Thans schat men zijn fortuin op een millioen franken.

Lebeau bezat niets dan zijne vier-en-twintig honderd franken jaarlijks inkomen van de redactie van den *Politique*. De komst van Leopold ten troon bragt hem 25,000 ponden sterling op, terwijl zijne administratie hem twee tonnen gouds heeft doen economiseren.

Rogier was onderwijzer en tevens redacteur van het blad *la Recompense*; beide deze betrekkingen bragten hem geen 2000 franken op. Men weet thans met zekerheid, dat hij in de bank te Weenen, Parijs en Londen eene som van twee-maal-honderd duizend guldens heeft uitgezet.

De Belg, die in het jaar 1830 vijftig guldens aan belastingen betaalde, moet er thans *f* 150 opbrengen. Eene schoone les voor de volken en voor diegenen, welke nieuwe hersenschimmige denkbeelden willen verwezenlijkt zien.

— Als een voorbeeld van buitengewoon hoogen ouderdom leest men in een Noord-Amerikaansch dagblad, dat onlangs te Charlestown eene vrouw is overleden, welke 130 jaren oud was, en tot in haren laatsten levensoogenblik het volle gebruik harer zintuigen behouden had. Haar grootvader was 129 en haar vader 120 jaren oud geworden.

— Onlangs hebben een Engelschman en een Duitscher, in een papieren bootje, ter zwaarte van naauwelijks dertig pond en ingerigt op de wijze der Indiaansche kano's tusschen Darlanden en Schröck, op den sterk golvenden Rhijn, onder toeschouwing van vele duizende menschen, een pleiziertogtje ondernomen.

— De bevolking van Londen is sedert eenige jaren aanmerkelijk toegenomen. In het jaar 1750 telde zij 676,250 zielen; in 1801 bedroeg zij 900,000, en thans, met de voorsteden, wordt het getal der inwoners op meer dan een en een half millioen geschat.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 29sten, het Schip *Anna en Louiza*, Kapt. J. K. DE JONG, van Amsterdam; — aan boord bevind zich een detachement Troepen sterk 100 man, ter aanvulling van het Garnisoen dezer Kolonie.

UITGEZEILD.

Den 30sten, Z. M. Brik *ZWALUW*, Kapt. Luit. A. J. TAM, over de Eilanden St. Eustatius en St. Martin, naar Curaçao.

Ter Drukkerij van de ERVEN C. J. FUCHS.